

Yhdyskuntalautakunnan ja kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportti

Tammi-huhtikuu 2021

Palvelu- ja vuosisuunnitelma

- Lautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää, jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.
- Palvelu- ja vuosisuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkentaa ja toimeenpanee strategiaa, strategiaa täydentäviä ohjelmia ja suunnitelmia sekä vuosittaista talousarviota.
- Palvelu- ja vuosisuunnitelmaan kootaan keskeiset sisällöt lautakunnan alaista toimintaa ohjaavista strategisista tavoitteista ja linjauksista sekä niitä toteuttavista toimenpiteistä. Lisäksi palvelu- ja vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen palveluryhmien ja -yksiköiden toiminnasta ja taloudesta sekä riskiprofiilin ja keskeiset sisällöt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Toimenpidekokonaisuudet

Toimenpidekokonaisuuksien raportointi

- Toimenpidekokonaisuuksista raportoidaan siten, että kunkin toimenpiteen etenemistä arvioidaan liikennevalovärein:

Toimenpiteen arvioidaan toteutuvan

Toimenpiteen arvioidaan toteutuvan osittain

Toimenpiteen arvioidaan jäävän toteutumatta

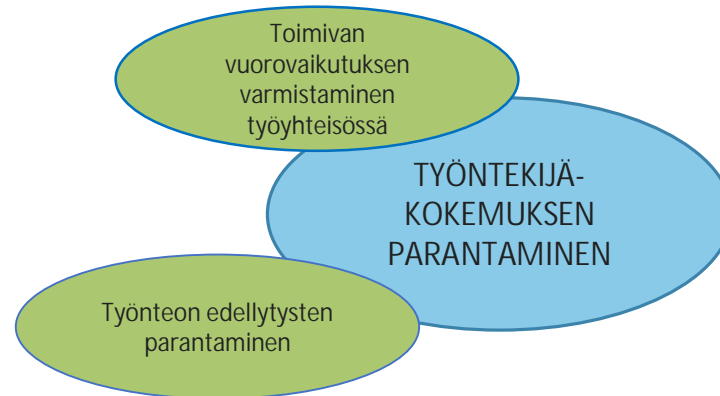
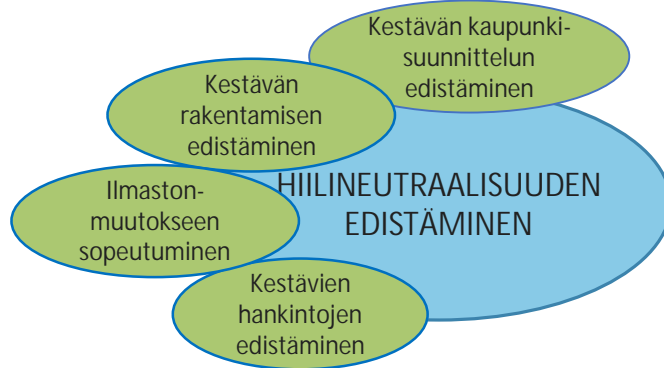
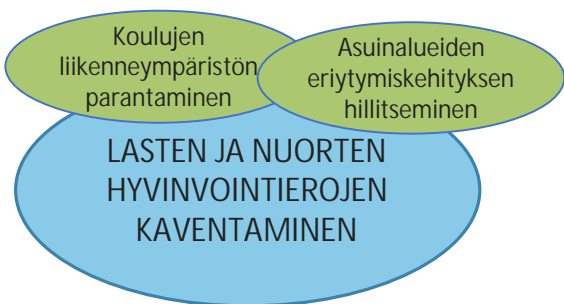
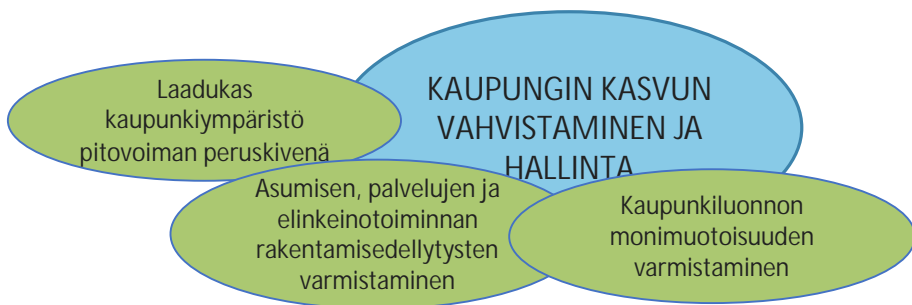
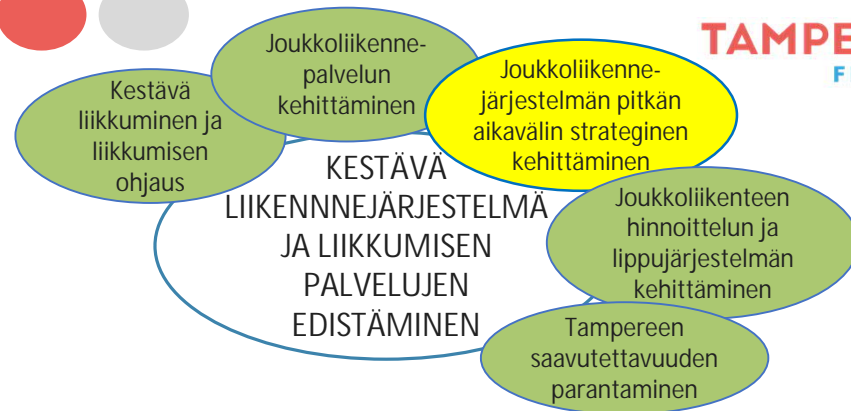
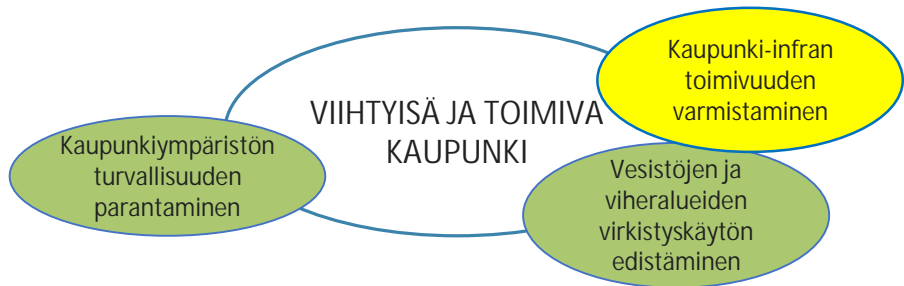

Toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida

- Mikäli toimenpiteen arvioidaan jäävän toteutumatta, toteutuvan osittain tai toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida, raportoidaan lautakunnalle poikkeamasta tarkemmin ja esitetään korjaustoimenpiteitä.
- Palvelualueet voivat halutessaan raportoida myös toteutumassa olevista toimenpiteistä (liikennevalo vihreällä) tarkemmalla tasolla.
- Vuoden 2021 palvelu- ja vuosisuunnitelmien toimenpiteiden raportoinnissa huomioidaan koronatilanteen vaikutukset siltä osin, kuin se kunkin toimenpiteen osalta on mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

Toimenpidekokonaisuuksien eteneminen 1-4/2021

Joukkoliikenne-järjestelmän pitkän aikavälin strateginen kehittäminen

Keskustan joukkoliikenneterminaalien ja -väylien toteutussuunnittelu ei ole edennyt.

Keskustakatuksen liikenteellisten tavoitetilanteiden määrittely ja yleissuunnittelu ei vielä käynnistynyt - käynnistetään kun uudet puitesopimukset saadaan voimaan

Kestävä liikkuminen ja liikkumisen ohjaus

Edistetään liikkumisen palvelujen kehittämistä Tampereella: selvitetty eri lähtökohdista edellytyksiä liikkumispalvelupilotin toteuttamiseksi, siihen liittyvää datan käyttöä ja yhteistyökuvioita. Tavoite todennäköisesti toteutuu v. 2021 aikana.

Kaupunkiympäristön turvallisuuden parantaminen / Kaupunki-infran toimivuuden varmistaminen

Liikenneturvallisuusohjelman laatiminen ei vielä käynnistynyt

Jalankulkijoiden kadun ylitysohje viimeistelyvaiheessa – otetaan käyttöön mahdollisimman nopeasti

Työmaiden sujuvan ja turvallisen liikenteen kriteeristön laatiminen vielä työn alla

Tuottavuusmittaristo on valmistunut talvihoidon tuottavuuden arvioimiseksi mutta tuloksia ei vuoden 2021 osalta ole vielä käytettävissä

Keskeiset onnistumiset ja perustelut

Joukkoliikenteen kesän 2021 käyttöönotot etenevät.

Kestävä rakentaminen: taloyhtiöille ja asukkaille on järjestetty neuvontaa (Tammela) ja suunniteltu neuvontaa (Härmälä). Lisäksi isännöitsijöiden koulutusta on suunniteltu syksyksi.

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen: Sopeutumista ja varautumisesta pidettiin pääosin kaupungin sisäisten sidosryhmien kanssa työpaja maaliskuussa. Lisäksi riskienhallinnan yksikön kanssa on keskusteltu sopeutumisen huomioinnista uudessa riskienhallintajärjestelmässä (Granite).

Kestävien hankintojen edistäminen: Vähähiilisten hankintojen kehittämissuunnitelmassa (valtakunnallinen) Yliopistonkadun katuinfraurakka sekä yhteiskehittämässä soten hankintoja (erillinen pöytäkirja). Kehitetään yksiköiden hankinnoista vastaavien osaamista ilmasto, energiatehokkuus ja muista ympäristönäkökulmista - Tammikuussa pidetty Tuomen hankinta-asiantuntijoille hankintakoulutus kestävyys- ja tiekarttanäkökulmasta, katuinfrauran hankintoihin tehtyjä kiertotalouden mukaisia kriteereitä on keskustelutettu laajasti, kehitetty infraurakoiden ympäristösuunnitelmaa (erillinen pöytäkirja); Green Deal Haitallisten aineiden vähentäminen varhaiskasvatuksessa, kemikaalikuormituksen vähentämiseen tähtäävien hankintakriteereitä kehitetty työpajoissa.

SUMP hyväksytty KH:ssa

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Tuottavuus

Tuottavuusmittarit, yhdyskuntalautakunta

Tuottavuusmittarit, Yhdyskuntalautakunta	30.4.2020	30.4.2021	Muutos	Muutos%	TA 2021 *
Päämittarit					
Nettokustannukset, euroa / asukas	-43	-49	-6,0	14 %	-144
Käyttökustannukset, euroa/asukas	-129	-134	-4,5	4 %	-442
Työvoimakustannukset, euroa/asukas	-26	-23	2,2	-9 %	-77
Palveluhankinnat, euroa/asukas	-37	-39	-1,8	5 %	-131
Selittävät mittarit					
Työntekijäkokemus, QWL (max 100)	63,2 %	63,5 %			64,0 %
Sairauspoissaolot, %	3,5 %	1,6 %			-
Tilatehokkuus, htm2/henkilötyövuosi *)	46,0	45,2			13,2
Asukasmäärä	238 656	241 672			244 500

*) TA2021 on päivitetty talousarvio

Tuottavuutta mitataan talouden päämittareilla, jotka on suhteutettu asukasmäärään.

Selittävät mittarit kuvaavat toimintoja, joilla on vaikutusta tuottavuuteen.

Tuottavuuden parantamiseksi lautakunnassa on käynnissä tuottavuus- ja tuloksellisuuspilotti, jossa kehitetään tuottavuuden mittaamista, johtamista ja seuranta. Tavoitteena on saada aikaan mittareilla todennettavaa tuottavuusmuutosta.

- Mittariston mukaan asukaskohtaiset nettokustannukset kasvaneet 14 % ja käyttökustannukset 4 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna
- Kasvua selittää pääosin raitiotien vastikkeen kasvu lähes nelinkertaiseksi viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna raitiotiejärjestelmän valmiusasteen noustessa. Raitiotien vastikkeen osuus (painoarvo) lautakunnan kustannusrakenteessa on noin 15 prosenttia, joten vaikutus nettokustannukseen tuntuva. Lisäksi koronapandemia alentaa jossain määrin pysäköintituottoja.
- Asukaskohtaiset työvoimakustannukset pienentyneet 9 %. Vuosien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttaa sekä asiakaspalveluyksikön siirtyminen osaksi konsernihallintoa että lomapalkkavelan kirjauskäytännön muutos. Kuluvan vuoden palkkasumma on edellä mainittujen tekijöiden vuoksi viime vuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi.
- Selittävien mittareiden mukaan työntekijäkokemuksen tulos (QWL -mittari) on lievästi parantunut ja sairauspoissaolojen kehitys on ollut suotuisaa.

Tuottavuusmittarit, joukkoliikennelautakunta

Tuottavuusmittarit, Joukkoliikennelautakunta	30.4.2020	30.4.2021	Muutos	Muutos%	TA 2021 *
Päämittarit					
Nettokustannukset, euroa /asukas	-32	-54	-22,5	71 %	-76
Käyttökustannukset, euroa/asukas	-98	-106	-7,6	8 %	-324
Työvoimakustannukset, euroa/asukas	-2	-1	0,2	-11 %	-5
Palveluhankinnat, euroa/asukas	-94	-92	2,3	-2 %	-282
Selittävät mittarit					
Työntekijäkokemus,QWL (max 100)	71,5 %	79,1 %			65,9 %
Sairauspoissaolot, %	3,7 %	1,3 %			-
Tilatehokkuus, htm2/henkilötyövuosi *)	100	102			30,4
Asukasmäärä	238 656	241 672			244 500

*) TA2021 on päivitetty talousarvio

Tuottavuutta mitataan talouden päämittareilla, jotka on suhteutettu asukasmäärään.

Selittävät mittarit kuvaavat toimintoja, joilla on vaikutusta tuottavuuteen.

Tuottavuuden parantamiseksi on muun muassa muodostettu asiakaskokemusta, markkinointia sekä myyntiä johtava ja kehittävä tiimi. Organisoinnin keskeisenä tavoitteena tuottavuuden näkökulmasta on markkinoinnin ja myynnin tuloksellisuuden kehittäminen.

- Mittariston mukaan asukaskohtaiset nettokustannukset kasvaneet 71 % ja käyttökustannukset 8 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna
- Kasvua selittää se, että koronapandemia on pienentänyt voimakkaasti joukkoliikenteen lipputuloja viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kustannusten kasvua selittää pääosin raitiotien vastikkeen kasvu noin seitsenkertaiseksi edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna raitiotiejärjestelmän valmiusasteen noustessa. Raitiotien vastikkeen osuus (painoarvo) lautakunnan kustannusrakenteessa on 11 prosenttia, joten vastikkeen kasvun vaikutus kustannuksiin on merkittävä.
- Asukaskohtaiset työvoimakustannukset pienentyneet 11 %. Vuosien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttaa lomapalkkavelan kirjauskäytännön muutos. Kuluvan vuoden palkkasumma on viime vuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi.
- Selittävien mittareiden mukaan työntekijäkokemuksen tulos (QWL -mittari) on selkeästi parantunut ja sairauspoissaolojen kehitys on ollut suotuisaa.

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Talous

Yhdyskuntalautakunta

01-04/2021

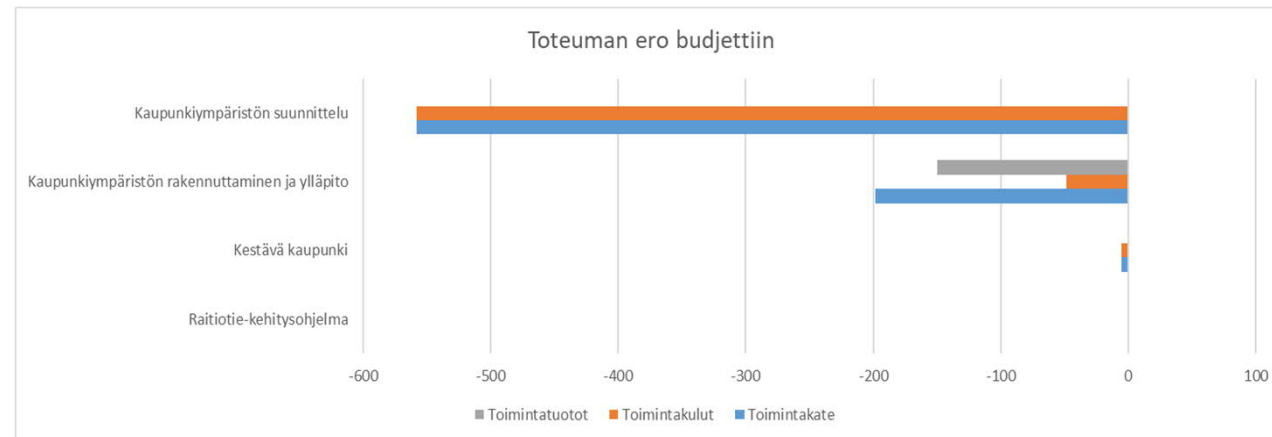
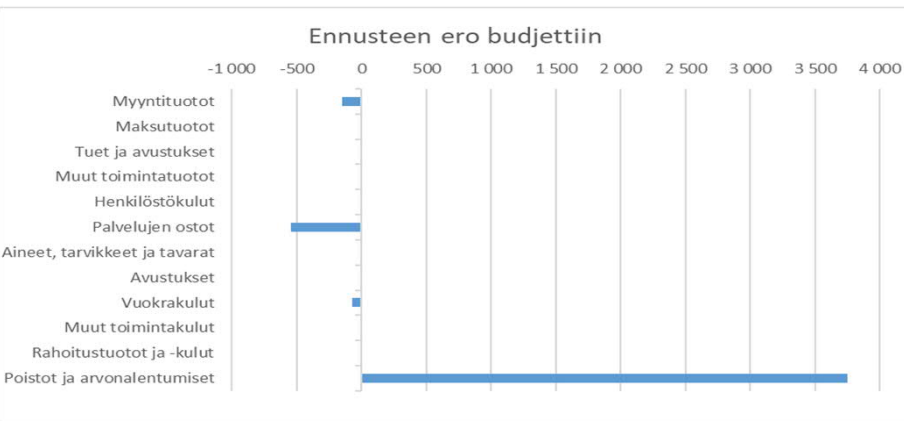

Yhdyskuntalautakunta

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintatuottojen ennuste -0,2 M€ VS:aa heikompi (Korona pienentää yhä pysäköintimaksutuloja)
- Kuluennuste 0,6 M€ VS:aa suurempi (asemakaavoituksessa budjetoitua suurempi selvitysten tarve käynnissä olevien ja käynnistyvien kaavahankkeiden osalta, joista useat erityisen vaativia kohteita)
- Vuosisuunnitelman poistoarvio liian suuri, sillä on keskeneräisiä hankkeita enemmän kuin suunniteltu. Poistot alkavat vasta kun hanke valmistunut.

	Tot 1-4 / 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn 21 / VS 21
Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätöksenennuste, 1 000 euroa					
Toimintatuotot	7 486	29 395	28 840	28 690	-150
Toimintakulut	-19 443	-55 770	-64 021	-64 638	-617
Toimintakate	-11 957	-26 375	-35 181	-35 948	-767
Vyörytykset (Tukipalvelut ja Paikkatiето / Joukkoliikenteeseen kohdistuva osuus)	96	267	310	310	0
Toimintakate vyörytyksin	-11 862	-26 108	-34 872	-35 639	-767
Investointien toteuma ja tilinpäätöksenennuste, 1 000 euroa					
	Tot. 2021 1 - 4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TPEnn 21 / VS 21
Bruttoinvestoinnit	-9 563	-64 201	-69 900	-71 908	-2 008
Rahoitusosuudet	0	2 334	0	1 113	1 113
Nettoinvestoinnit	-9 563	-61 866	-69 900	-70 795	-895

Yhdyskuntalautakunta

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- KV hyväksyi helmikuussa (KV 22.2.2021 § 25) suuruudeltaan 0,26 M€ teknisen talousarviomuutoksen yhdyskuntalautakunnan ja joukkoliikennelautakunnan palveluostoihin konsernihallinnolta, mikä pienensi yhdyskuntalautakunnan palveluostoja 0,26 M€ ja kasvatti joukkoliikennelautakunnan palveluostoja. Muutoksella tarkennettiin palveluostojen kohdentumista. Muutoksen nettovaikutus palvelualueen ja kaupungin tulokseen on +/- 0 euroa.
- KV hyväksyi helmikuussa (KV 22.2.2021 § 25) Kaupunkiympäristön palvelualueen 0,97 M€ uudelleen budjetoinnit vuodelta 2020 siirtyneistä kehitysohjelmien hankkeiden rahoista. Uudelleen budjetointi kohdistuu Viiden tähden keskusta – kehitysohjelmaan.
- Erikseen sitovien erien ennustetaan toteutuvan olennaisesti vuosisuunnitelman mukaisesti

Käyttötalous (1 000 euroa)	Tot 1-4 / 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn 21 / VS 21
Yhdyskuntalautakunta,					
toimintakate (pl. erikseen sitovat erät)	-11 521	-24 248	-32 364	-33 131	-767
Hiedanranta -kehitysohjelma, toimintakate	-8	-13	-150	-150	0
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma, toimir	-45	-101	-330	-330	0
Raitiotie, toimintakate	-419	-1 365	-1 500	-1 500	0
Smart Tampere, toimintakate	35	-648	-837	-837	0
Investoinnit (1 000 euroa)	Tot 1-4 / 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn 21 / VS 21
Yhdyskuntalautakunta, nettoinvestoinnit (pl. erikseen sitovat erät)	-8 622	-50 492	-56 230	-57 117	-887
Hiedanranta -kehitysohjelma, nettoinvestoinnit	-17	-869	0	-8	-8
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma, nettoinvest	-923	-10 505	-13 670	-13 670	0
Yhteensä	-9 563	-61 866	-69 900	-70 795	-895

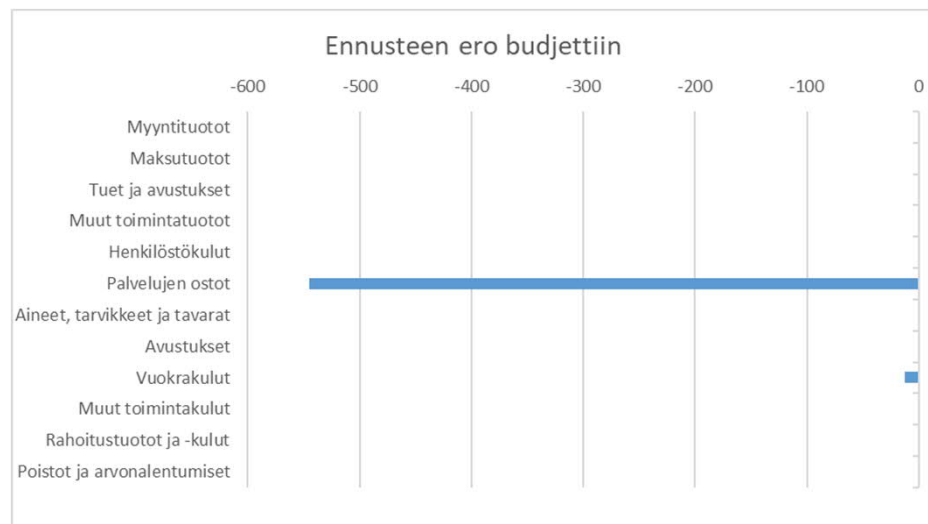
Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan -0,6 M€ VS:aa huonompana
- Asemakaavoituksen palveluostojen ennustetaan ylittyvän, sillä selvitystarve on käynnissä olevien ja käynnistyvien kaavahankkeiden osalta merkittävästi budjetoitua suurempi. Useat käynnistyvistä hankkeista erityisen vaativia kohteita, jotka edellyttävät laajoja selvityksiä.
- Nettoinvestointien ennustetaan toteutuvan olennaisesti vuosisuunnitelman mukaisesti

Kaupunkiympäristön suunnittelu

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste, 1 000 euroa	Tot 1-4 / 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn 21 / VS 21
Kaupunkiympäristön suunnittelu					
Toimintatuotot	2 149	13 270	11 475	11 475	0
Toimintakulut	-3 931	-12 625	-13 369	-13 927	-558
Toimintakate	-1 783	646	-1 894	-2 452	-558
Vyörytykset (Asiakas- ja tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-457	-1 494	-1 629	-1 629	0
Toimintakate vyörytyksin	-2 239	-849	-3 524	-4 081	-558

1 000 euroa	Tot. 2021 1 - 4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	Ero VS / TP Enn
Kaupunkiympäristön suunnittelu					
Investoinnit yhteensä	-402	-1 833	-570	-578	-8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	13	0	0	0
Nettoinvestoinnit yhteensä	-402	-1 820	-570	-578	-8

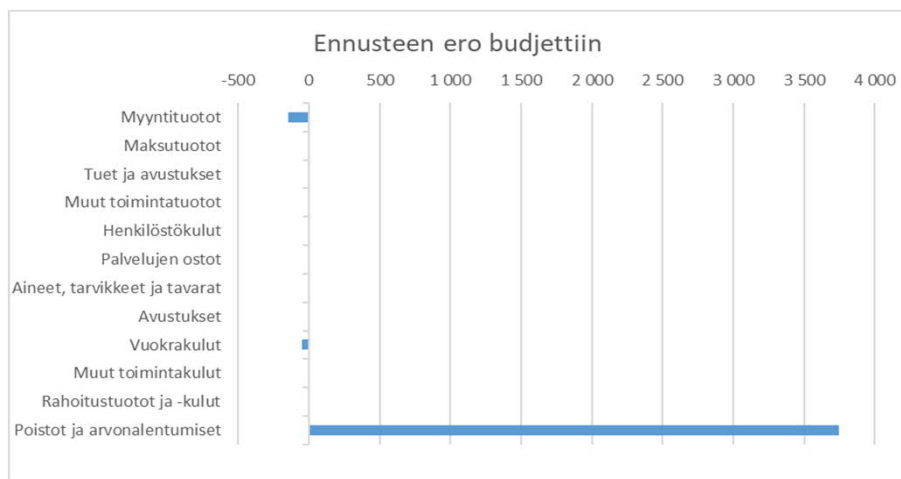
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste, 1 000 euroa	Tot 1-4 / 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn 21 / VS 21
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito					
Toimintatuotot	3 544	12 132	12 441	12 291	-150
Toimintakulut	-11 530	-30 198	-36 741	-36 789	-48
Toimintakate	-7 986	-18 067	-24 299	-24 498	-198
Vyörytykset (Asiakas- ja tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-205	-674	-631	-631	0
Toimintakate vyörytyksin	-8 191	-18 741	-24 930	-25 128	-198

1 000 euroa	Tot. 2021 1 - 4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	Ero VS / TP Enn
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito					
Investoinnit yhteensä	-9 161	-62 381	-69 255	-71 255	-2 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	2 334	0	1 113	1 113
Nettoinvestoinnit yhteensä	-9 161	-60 047	-69 255	-70 142	-887
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	1 280	0	0	0

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintatuottojen ennuste -0,2 M€ VS:aa heikompi. Koronapandemia vähentää pysäköintimaksutuottoja.
- Toimintakulujen ennustetaan toteutuvan olennaisesti vuosisuunnitelman mukaisena.
- Nettoinvestointien ennustetaan toteutuvan 0,9 M€ VS:aa suurempina. Hämeenkadun reuna-alueiden ripeä valmistuminen tuomassa 0,85 M€ allianssi-bonus, Jäähallinkaaren heikot pohjaolosuhteet 0,35 M€ lisätarve, myös muuta ylityspainetta. Valtiontukea tulossa liikenteen sähköistämiseen sekä pyöräilyolosuhteisiin

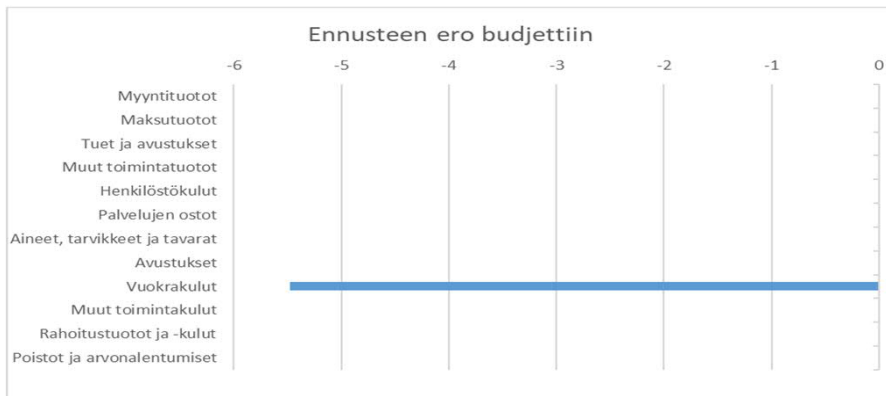
Kestävä kaupunki

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelman mukaisesti.
- Nettoinvestointien ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelman mukaisesti

Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste, 1 000 euroa	Tot 1-4 / 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn 21 / VS 21
Kestävä kaupunki					
Toimintatuotot	1 603	3 401	4 458	4 458	0
Toimintakulut	-2 289	-7 535	-8 393	-8 399	-5
Toimintakate	-686	-4 134	-3 936	-3 941	-5
Vyörytykset (Asiakas- ja tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-311	-959	-932	-932	0
Toimintakate vyörytyksin	-998	-5 093	-4 868	-4 874	-5

1 000 euroa	Tot. 2021 1 - 4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	Ero VS / TP Enn
Kestävä kaupunki					
Investoinnit yhteensä	0	0	-75	-75	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit yhteensä	0	0	-75	-75	0

Raitiotie kehitysohjelma

Merkittävimmät poikkeamat
vuosisuunnitelmaan

- Toimintakate ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelman mukaisesti

<i>Käyttötalouden toteuma ja tilinpäätösennuste, 1 000 euroa</i>	Tot 1-4/ 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TP Enn 21 / VS 21
Raitiotie-kehitysohjelma					
Toimintatuotot	0	51	0	0	0
Toimintakulut	-419	-1 415	-1 500	-1 500	0
Toimintakate	-419	-1 365	-1 500	-1 500	0
Vyörytykset (Asiakas- ja tukipalvelut sekä Paikkatieto)	-16	-59	-50	-50	0
Toimintakate vyörytyksin	-435	-1 424	-1 550	-1 550	0

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Talous

Joukkoliikennelautakunta

01-04 2021

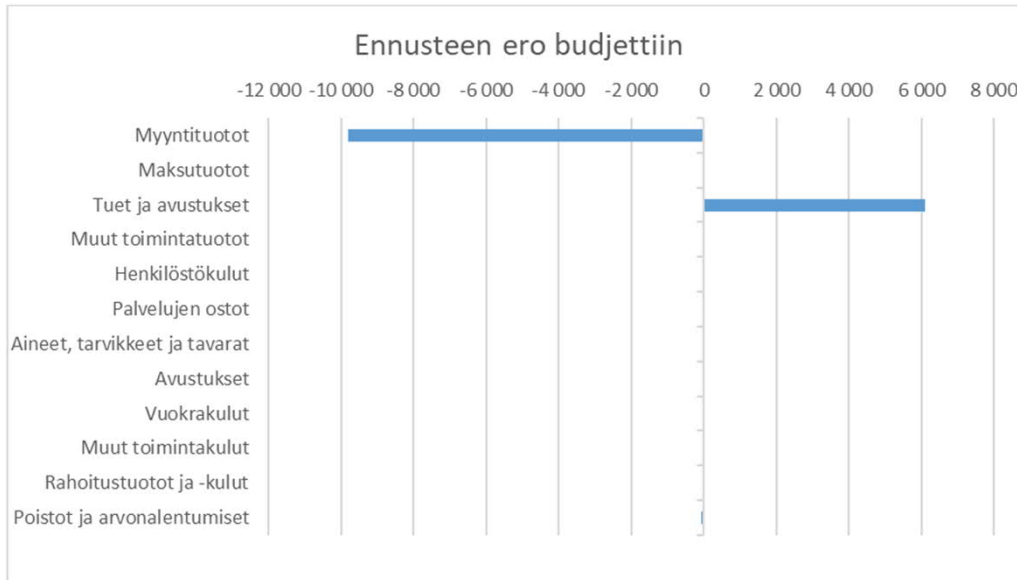

Joukkoliikennelautakunta

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 3,7 M€ VS:aa heikompana.
- Myyntituottojen ennustetaan toteutuvan 9,8 M€ VS:aa heikompana. Tuottojen alitus johtuu koronapandemian arvioituista vaikutuksista joukkoliikenteen lipputuloihin. Valtionavustusta ennustetaan saatavan korona – vaikutusten kattamiseen yhteensä 6,1 M€.
- Nettoinvestointien ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelman mukaisesti

Käyttötalouden toteuma, 1 000 euroa	Tot 1-4 / 2021	TP 2020	VS 2021	TP Enn 2021	TPEnn 21 / VS 21
Joukkoliikenne					
Toimintatuotot	12 401	50 669	60 472	56 772	-3 700
Toimintakulut	-25 542	-68 455	-79 100	-79 103	-3
Toimintakate	-13 141	-17 787	-18 628	-22 331	-3 703
Vyörytykset (Tukipalvelut ja Paikkatietoyksikkö)	-96	-269	-310	-310	0
Toimintakate vyörytyksin	-13 237	-18 056	-18 937	-22 640	-3 703
Investointien toteuma, 1 000 euroa					
Investointimenot, netto	-111	-456	-500	-500	0
Rahoitusosuudet	0	885	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-111	429	-500	-500	0

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Riskienhallinta

Palveluryhmän riskiprofiili

- Palvelualueet ylläpitävät ajantasaista riskiprofiilia toiminnastaan, jotta keskeiset riskit hallitaan ja mahdollisuudet hyödynnetään suunnitelmallisesti.
- Riskienhallinnan tilaa ja tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan säännönmukaisesti talousarviovuoden aikana palveluryhmien ja palvelualueen johtoryhmässä. Palvelu- ja vuosisuunnitelmien osavuosisiraporteissa (huhtikuu, elokuu ja vuoden loppu) raportoidaan riskienhallinnan tilanne.
- Mikäli raportointiajanjaksolla tunnistetaan merkittäviä uhkia (riskiprofiilin matriisissa punaisella), kuvataan uhka ja sen hallinta. Jos palvelualueella on jo uusi riskienhallinnan tietojärjestelmä Granite ERM käytössä (tällä hetkellä käyttöönotto EKI:ssä ja Sotessa), kannattaa yhteenveto kriittisimmistä riskeistä ja niiden hallinnan tilanteesta ottaa suoraan Granitesta. Riskienhallinnan tietojärjestelmän käyttöönotto etenee palvelualueittain. Muutoin raportoinnissa hyödynnetään seuraavan sivun taulukkoa ja kuvataan tavoitteiden kannalta kriittisimpien riskien hallinnan tilanne informatiivisesti mutta tiiviisti.

Kaupunkiympäristön suunnittelu

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskinhallinnan toimenpiteet	Riskin nykyinen hallinta
Strategiset riskit	Resurssien riittävyys sekä perustoimintaan että kehittämiseen	Merkittävyys lukuarvona	Prosessien ja toimintatapojen kehittämisen priorisoinnilla varmistetaan riittävät resurssit perustyöhön ja kehittämiseen. Kehittämisen painopiste on toimintatapojen ja prosessien tehostamisessa	

Riskin hallinnan tilan kokonaisarviointi:

1 Riittävä	2 Kehitettävää	3 Riittämätön
Riskin nykyinen hallinta koetaan hyväksi ja toimivaksi.	Riskiä hallitaan kohtalaisesti.	Riskin nykyiset hallintakeinot eivät toimi.

Kaupunkiympäristön suunnittelu

Riskienhallinnan tilannekuva, keskeiset nostot

Nopea kasvu ja siihen liittyvä kaavoitustahti sekä isojen ja monimutkaisten hankekokonaisuuksien runsas määrä kuormittavat kaupunkisuunnittelun toimintayksiköitä merkittävästi. Kiire ja siitä aiheutuvat lieveilmiöt ovat selvästi nähtävissä. Riski organisaation ylikuormittumiseen on selkeä. Tämän hallitsemiseksi kehittäminen on kohdistettu operatiivisen toiminnan tehokkuuden ja tuottavuuden parantamiseen (hankehallinta, toiminnanohjaus, sisäisten prosessien läpikäynti).

Rakennuttaminen ja ylläpito

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskinhallinnan toimenpiteet	Riskin nykyinen hallinta
Strategiset riskit	Hankkeiden yhteensovitus	9	Huolellinen hankkeiden ennakkosuunnittelu ja hankkeiden läpikäynti eri toimijoiden kanssa. Ennakkosuunnitteluun liittyy suunnitelmien hyväksyttävyyden varmistaminen, rahoitus, tekninen suunnittelu sekä lupatekniset kysymykset sekä hankinnat.	
Operatiiviset riskit	Hankinnat ja sopimukset epäonnistuvat	9	Hankinnoissa ja sopimuksissa sovelletaan koettuja ja testattuja menettelyjä ja huolellisuutta. Tarjoajille asetettavat vaatimukset arvioidaan huolellisesti, jotta tarjouskilpailuun osallistuu riittävästi kyvykkäitä tarjoajia.	
Taloudelliset riskit	Covid-epidemian jatkuminen	6	Epidemian alkuvaiheessa varsinkin maksutulot tyrehtyivät mutta tilanne on parantunut. Sopimuksissa Covid-tilanne on vaikuttanut yllättävän vähän. Riskiä hallitaan noudattamalla ohjeistusta ja tunnistamalla erityisesti kriittisiä hankintoja.	
Toiminnan riskit	Työhyvinvointi ja johtaminen	9	Henkilökunnan työhyvinvoinnin yksi tärkeä toimenpide on huolehtia ajantasaisista ohjeista ja menettelytavoista, joilla erilaiset vaativatkin tehtävät voidaan hoitaa. Epäselvät ja ristiriitaiset ohjeet ja kyvyttömyys tehdä tilanteen edellyttämiä vaikeitakin toimintaa tukevia päätöksiä voivat halvaannuttaa operatiivisen toiminnan	

Riskin hallinnan tilan kokonaisarviointi:

1 Riittävä	2 Kehitettävää	3 Riittämätön
Riskin nykyinen hallinta koetaan hyväksi ja toimivaksi.	Riskiä hallitaan kohtalaisesti.	Riskin nykyiset hallintakeinot eivät toimi.

Rakennuttaminen ja ylläpito

Riskienhallinnan tilannekuva, keskeiset nostot

Palveluryhmässä on erittäin suuri työkuorma monissa eri yksiköissä. Henkilökunnan ammattitaito on erittäin hyvä. Jotta suuret ja vaativat hankkeet voidaan teettää ja ohjata hallitusti, organisaatio tarvitsee johdon tukea tekemiseen. Epäselvät tai poukkoilevat linjaukset tai ohjeet voivat halvaannuttaa esimerkiksi osaavan ja itsenäiseen työskentelyyn motivoituneen henkilöstön. Tampereella on lukuisia suuria ja monimutkaisia hankkeita käynnissä. Hankkeilla on lukuisia kytkentöjä toisiin hankkeisiin, joiden aikataulut muuttuvat. Tämä tilanne saattaa aiheuttaa epätarkkuutta etenkin investointien ohjauksessa vuosisuunnitelman puitteisiin.

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikka

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskinhallinnan toimenpiteet	Riskin nykyinen hallinta
Strategiset riskit	Poliittinen ilmapiiri muuttuu vaalien myötä ilmasto- ja ympäristöasioita vastustavaksi.	10 (tn 2 x vaik 5)	Käsitlemme ilmasto- ja ympäristöasioita monien eri hyötyjen, kuten taloudellisen kannattavuuden näkökulmasta. Viestimme monipuolisesti ja selkeästi. Syksyllä tavoittemme on järjestää uusille valtuutetuille koulutus- ja infotilaisuus ilmasto- ja ympäristöasioiden osaamisen ja ymmärryksen vahvistamiseksi.	2
Toiminnan riskit	Puutteet asukas- ja yritys yhteistyössä vaikuttavat merkittävästi ilmasto- ja ympäristötavoitteiden yleiseen hyväksyntään ja toteutumiseen.	9 (3x3)	Viestimme monipuolisesti ja selkeästi. Järjestämme kampanjoita, joissa jaetaan tietoa ja kannustetaan ilmasto- ja ympäristötekoihin. Järjestämme keskustelutilaisuuksia ja reagoimme palautteeseen. Osallistumme ja esiinnyimme seminaareissa ja muissa tapahtumissa.	1
Talouden riskit	Niukkenevat resurssit aiheuttavat ristiriidan palvelutarpeen ja -tason välillä. Henkilöstö kuormittuu ja sen sitoutuminen heikkenee.	12 (3x4)	Olemme mukana nollabudjetoitinkokeilussa, jossa toiminnalle ja sen resursseille on mietitty kolme erilaista vaihtoehtoa. Vaihtoehtoista on keskusteltu henkilöstön kanssa. Jos resurssit niukkenevat, kavennamme toimintamme laajuutta, jotta henkilöstö ei kuormittuisi. Sitoutumisen varmistamiseksi pyrimme kuitenkin sisällyttämään toimintaan relevantteja ja mielenkiintoisia työtehtäviä.	2
Vahinkoriskit	Digitaaliset yhteydet ja verkot kaatuvat hidastaen ja mahdollisesti pysäyttäen toiminnan.	5 (1 x 5)	Ongelmatilanteissa hyödynnämme kaupungin ICT-tukea, vertaistukea ja tiimin omaa ICT-vastaavaa sekä käytämme mahdollisuuksien mukaan vaihtoehtoisia verkkoja, kuten mobiiliverkkoa.	1

Riskin hallinnan tilan kokonaisarviointi:

1 Riittävä	2 Kehitettävää	3 Riittämätön
Riskin nykyinen hallinta koetaan hyväksi ja toimivaksi.	Riskiä hallitaan kohtalaisesti.	Riskin nykyiset hallintakeinot eivät toimi.

Logiikka riskeissä: jos vaikutus 5 => red vaikka tn olisi pieni. Skaala 1-5 kummassakin. Saa muokata.

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikka

Riskienhallinnan tilannekuva, keskeiset nostot

COVID-19 pandemian merkittävimmät vaikutuksen yksikköömme koskevat yleisötilaisuuksien peruuntumisia. Muuten toiminta on edennyt hyvin etänä.

Raitiotien kehitysohjelma

Riskiluokka	Riski	Riskitaso (*	Keskeiset riskinhallinnan toimenpiteet	Riskin nykyinen hallinta
Taloudellinen riski	Raitiotien taloudelliset kannattavuustavoitteet eivät toteudu	4 (2 x 2)	Korona-tilanne on vaikuttanut joukkoliikenteen kysyntään ja myös raitiotiejärjestelmän käyttöönottoon. Raitiotien matkustajille avoin koeliikenne aloitetaan toukokuussa alkuun ennakoilmoittautumisilla.	2
Toiminnan riski	Raitiotien toteutushankkeen aikataulu viivästyy	3 (1 x 3)	Näsisaaren vesiluvusta valittajat ovat hakeneet jatkovalituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaupunki vastaa korkeimman hallinto-oikeuden vastinepyyntöihin. Hiedanrannan tehdasalueen asemakaavoitus on alkanut ensimmäisten kaavojen osalta.	1
Vahinkoriski	Liikenteen tai liikkumisen turvattomuus lisääntyy	4 (2 x 2)	Toteutettu liikenneturvallisuusauditointeja ja niiden perusteella on lisätty liikenteen aloitusvaiheeseen liikenteen ohjauksen laitteita. Raitiotieallianssissa toimii liikenneturvallisuusryhmä. Osana raitiotiejärjestelmän käyttöönottoprosessia toimii liikenneturvallisuuden viestintäryhmä, joka on toteuttanut useita toimenpiteitä, mm. on jaettu tiedotteita koteihin ja toteutettu monikanavainen markkinointikampanja mm. ulkomainoksia ja tv-kampanjana.	1
Strateginen riski	Raitiotiejärjestelmän seudullinen laajennettavuus, maankäyttö tai toimivuus epäonnistuu	4 (2 x 2)	Raitiotiejärjestelmän kehittäminen keskitetään Tampereen Raitiotie Oy:öön. Raitiotien kehitystyössä mukana oleville kunnille Tampere tarjoaa vähemmistöosakkuutta yhtiössä.	1

Riskin hallinnan tilan kokonaisarviointi:

*) Todennäköisyys x vakavuus (molemmat asteikolla 1-3)

1 Riittävä	2 Kehitettävää	3 Riittämätön
Riskin nykyinen hallinta koetaan hyväksi ja toimivaksi.	Riskiä hallitaan kohtalaisesti.	Riskin nykyiset hallintakeinot eivät toimi.

Raitiotien kehitysohjelma

Riskienhallinnan tilannekuva, keskeiset nostot

Joukkoliikenne

Riskiluokka	Riski	Riskitaso	Keskeiset riskinhallinnan toimenpiteet	Riskin nykyinen hallinta
Taloudelliset riskit	Koronapandemia jatkuu: Lipputulot romahtavat kuten vuonna 2020.	6	Koronapandemian taloudellisten vaikutusten minimointi käytännössä mahdotonta. Lainsäädännön ja viranomaisten terveysturvallisuusohjeiden tarkka noudattaminen ja hyvä viestintä estää maineriskin toteutumisen herättää matkustajissa luottamusta, josta on hyötyä pandemian jälkeisessä palautumisessa kohti normaalia.	3
Operatiiviset riskit	Kehittäminen: Maksujärjestelmän kehittämiseen ei ole riittävä resurssia tehtävän vaativuuteen nähden. Suunnittelujärjestelmän käyttöönotto viivästyy ja kuormittaa suunnittelijoita.	6	Maksujärjestelmän osalta priorisoitiin keväällä valmiiksi saatettavat projektit. Näissä tullaan onnistumaan. Tietohallinnon resursseja on kasvatettu maksujärjestelmähankkeessa. Maksujärjestelmän uudistamisen tiekarttaa ollaan uudistamassa realistisemmaksi. Suunnittelujärjestelmän käyttöönotto on viivästynyt ja vanhan suunnittelujärjestelmän käyttöönottoa jatketaan.	2
Vahinkoriskit	Kestävät hankinnat:Sähköisen liikenteen hankintaan liittyvät teknologiset valinnat ja markkinoiden kilpailutilanne	4	Liikennepalvelun hankintaa muutettu niin, että hyödynnetään markkinan osaaminen ja varmistetaan kilpailutilanne vaatimuksena sähkön sijaan puhdas käyttövoima. Kilpailutettavat määrät pieniä.	1
Strategiset riskit	Hankkeiden yhteensovitus: Seuraitiotien ja lähijunaliikenteen eteneminen vie resursseja vuoden 2021 merkittäviltä käyttöönotoilta ja muulta kehittämiseltä.	4	Seuraitiotien jatkosuunnittelua siirretty alkamaan syksyllä 2021. Lähijunaliikenteen kehittämisvision laadinnan vetovastuu ja merkittävä tekeminen toteutuu seututoimistossa.	1

Riskin hallinnan tilan kokonaisarviointi:

1 Riittävä	2 Kehitettävää	3 Riittämätön
Riskin nykyinen hallinta koetaan hyväksi ja toimivaksi.	Riskiä hallitaan kohtalaisesti.	Riskin nykyiset hallintakeinot eivät toimi.

Joukkoliikenne

Riskienhallinnan tilannekuva, keskeiset nostot

Koronapandemia vaikuttaa merkittävästi tällä hetkellä joukkoliikenteeseen. Taloudelliset vaikutukset erittäin merkittäviä ja vaikeasti hallittavia. Maineriskin hallintaan ja luottamuksen palauttamiseen tähtäävien toimenpiteiden valmistelu perustettu suurelta osin asiakasymmärrykseen.

Kesäkauden suuret käyttöönotot priorisoitu niin hyvin kuin mahdollista. Priorisointi vielä tehostettava.